

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 8. Novi coloni fame vexantur, & Petrus Mendocça Prætor moritur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

caderent: occisis plerisque peditibus, pauci equites in confertissimos irruere ausi, deridiculo Barbaris fuere; nam equi ex recenti navigatione flaccidi & enerves, frænorum ex longa disuetudine impatientes, rigidâ cervice immotos equites telis hostium exponebant; quocirca fessores nullo negotio fugati deturbatique sunt. Inter primos Joannes Manriques eques nobilissimus obruncatur, obruncatorem Didacus Mendoça dum lanceâ transfadigit, ipse lapide missili & Barbarorum concursu, nequicquam protegente Ramiro Gufmano, prosternitur. Occiso duce fit fuga, Barbaris interim pro moregentis cadaverum capita obruncantibus, & diu capillis jactata circumlataque insolenter ostentantibus. In fuga & pugna universim ducenti & viginti-quinque Hispani, ingens pro paucitate numerus, desiderati sunt. Lucanus eques vulneribus confossus, ignobili fluvio, in cujus litore fugiens occidit, nomen suum, perseverante adhuc famâ, dedit. Narrant multos Olorianæ necis complices eâ in pugna cecidisse. Ut scias quo fato iis pereundum, qui violenta machinantur. Accepto cladis nuncio, mirum quantum Prætor fratris & tot nobilium virorum neci indoluerit: dolorem auxit funesta mors Medrano equiti nobilissimo in vindictam (ut suspicio est) Olorianæ etiam cædis in ipsa arce sine indicio parricidæ illata.

*Didacus
Mendoça
trucidatur.*

*Medrani fu-
nista mors.*

CAPUT

VIII.

Novi colo-
ni fame ve-
xantur, &
Petrus Men-
doça Prætor
moritur.

*Maldonata
leana obste-
tricitur.*

*Feris exponi-
tur.*

*Ab leana li-
beratur.*

*Judiciorum
severitas.*

*Arx Corpo-
ris Christi.*

*Mors Petri
Mendoça
Prætoris.*

HAs clades, consumpto advestitio commeatu, sequuta fames adeo fœda, ut humanis cadaveribus & nefandis rebus multi vitam sustentarent: repertus qui fratris demortui viscera comederet, & patibularia cadavera ad usque ossa roderet: nam extra vallum progredi Barbarorum atrocitas, ferarum metus, & ducum severæ leges neminem sinebant. Inventa tamen mulier est, quæ animo reputans famis incommoda, maluit se Barbarorum ferarumque periculo committere, quàm lenta rabie torqueri: quapropter clam omnibus abiens, per campos diu vagata, tandem sub noctem in antrum successit, ubi cum leenam parturientem invenisset, renovato antiquitatis exemplo, obstetricari est aulâ, non sine suo commodo: nam leana feritatis oblita quotidianam prædam suis catulis & suæ obstetrici ex æquo coulque permisit, donec illa in Barbarorum manus incidens, post variam fortunam, ab Hispanis redempta, postliminio arci restitueretur. Ob fugam vero temeritatis & inobsequii accusata, inaudito severitatis exemplo in pœnam extra vallum feris exposita est: periissetque nisi Dei beneficio leana, quam in partu iuverat, inter socias prima adventasset & contra cæterarum rabiem innocentem obstetricem defendisset. Quâ re perspectâ, ne crudeliores feris homines viderentur, soluta absolutâque est: & Maldonata (nam id ei nomen erat) testis luculentissima rei probatissimæ suis casibus diu supervixit. Quis tantæ severitatis iudex fuerit, absente tantisper Prætoris, incertum est. Certum tamen adeo severas tum fuisse leges, ut lactucæ furtum miles auribus luerit, & alter ob subreptum olus infamiâ deformatus sit. Vigente adhuc apud novos colonos Europæorum judiciorum integritate: quæ utinam in posteris perseveraret ad vindictam magnorum scelerum impunitate passim sese corroborantium. Prætor acerbitate rerum exanimatus, cum de Gavoti argento, de terrarum adiacentium conditione, de spe fundandarum urbium per se & milites suos quaquaversum missos quæsisset, & omnia minora votis apparerent, susceptæ expeditionis pertæsus, constructâ in Tymbusiorum finibus Corporis Christi arce, & Mosquerâ cum sociis ex Brasiliæ finibus in colonorum numerum recepto, raptim armari navim jubet: constitutoque in Boni aëris præfectum Francisco Ruifio, & qui sui Prætoris vices gereret Joanne Oiola Guipuscoensi, soluit in Europam. Verùm incomodissimâ navigatione usus, consumpto exiguo commeatu, ad sordidas escas redactus, ex fætæ canis comestâ carne in furorem cum aliquot comitibus actus miserum in modum expiravit. Fama est plures ex his, quos secum Petrus Mendoça in hanc expeditionem traxerat, sub Borbonio in obsidione Romana meruisse; unde reduces pudore odiosæ militiæ in hanc Americæ partem navigasse, & ideo plerosque iram Dei meruisse.